

ค่าวนทีสูตร

ที่ กค ๑๐๐๗/๑๘๕๙๔

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. การดำเนินการตามมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๕ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการคลังได้ดำเนินการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๐ โดยได้จัดทำมาตรการเพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ได้แก่ ๑) มาตรการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยการให้วางเงินในบัตรแก่ผู้มีรายได้น้อยที่ผ่านคุณสมบัติจำนวน ๑๑.๔ ล้านคน ซึ่งผู้มีรายได้น้อยได้มีการใช้จ่ายผ่านบัตรตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ – ตุลาคม ๒๕๖๑ รวมจำนวนกว่า ๔.๗ หมื่นล้านบาท โดยสวัสดิการในบัตร ประกอบด้วย วงเงินค่าเชื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นจากร้านทั่วประเทศจำนวน ๒๐๐ – ๓๐๐ บาทต่อเดือน วงเงินค่าโดยสารรถเมล์หรือรถไฟฟ้าจำนวน ๕๐๐ บาทต่อเดือน วงเงินค่าโดยสารรถของบริษัท ชนิด ส่ง จำกัด (บชส.) จำนวน ๕๐๐ บาทต่อเดือน วงเงินค่าโดยสารรถประจำทาง จำนวน ๕๐๐ บาทต่อเดือน และวงเงินส่วนลดค่าเชื้อ ก้าชหุ่งต้มจากร้านค้าที่กระทรวงพลังงานกำหนดจำนวน ๕๕ บาท ต่อคนต่อ ๓ เดือน และ ๒) มาตรการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อย ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี และอยู่ในวัยแรงงานพัฒนาตนเองจนมีงานทำและสามารถพึ่งจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน โดยมีผู้มีรายได้น้อยแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาตนเองจำนวน ๕.๑ ล้านคน และปัจจุบันมีผู้ที่เสร็จสิ้นโครงการพัฒนาตนเองแล้วกว่า ๑.๗ ล้านคน

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากผู้มีรายได้น้อยมีภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้ที่ได้รับ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินมาตรการเพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มดังกล่าว

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการช่วยลดภาระค่าครองชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยได้อย่างยั่งยืน รัฐบาลจึงจัดให้มีมาตรการสนับสนุนผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมจำนวน ๕

มาตรการ ได้แก่ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา และมาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในช่วงปลายปีให้แก่ผู้มีรายได้น้อย รวมถึงมาตรการช่วยเหลือค่าเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับสุขภาพ และมาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้าน ให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ในกรณี จึงได้พิจารณาหลักการและกำหนดแนวทางการดำเนินมาตรการดังกล่าวเพื่อสนับสนุนต่อคณะรัฐมนตรี

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

จากเหตุผลความจำเป็นข้างต้น จึงเห็นควรนำเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย เพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๕ มาตรการ ดังนี้

๔.๑ มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา

วัตถุประสงค์: เพื่อบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา อันจะส่งผลให้ผู้มีรายได้น้อยภายใต้โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ มีภาระค่าครองชีพลดลง โดยมีข้อกำหนด ดังนี้

(๑) กรณีค่าไฟฟ้า ให้ใช้ไฟฟ้าในวงเงิน ๒๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน

(๒) กรณีค่าน้ำประปา ให้ใช้น้ำประปาในวงเงิน ๑๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน
ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวมีผลตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒

ระยะเวลา ๑๐ เดือน

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ฝ่ากุณสมบัติการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน ๑๑.๔ ล้านคน และผ่านการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติม ภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน ๓.๑ ล้านคน รวมทั้งหมด ๑๕.๔ ล้านคน ซึ่งทั้งหมดมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ คิดเป็นครัวเรือนประมาณ ๘.๒ ล้านครัวเรือน ทั้งนี้ ๑ ครัวเรือนใช้ได้เพียง ๑ สิทธิ์เท่านั้น

การดำเนินการ:

(๑) กรณีค่าไฟฟ้า ผู้มีรายได้น้อยใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือน ติดต่อกัน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ให้ใช้สิทธิค่าไฟฟ้าฟรีตามมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่หากใช้ไฟฟ้าเกิน ๕๐ หน่วย ต่อเดือน ให้ใช้สิทธิตามวงเงินในมาตรการนี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๒๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกิน วงเงินที่กำหนด ผู้มีรายได้น้อยเป็นผู้รับภาระค่าไฟฟ้าทั้งหมด

(๒) กรณีค่าน้ำประปา ให้ใช้น้ำประปาไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน กรณีที่ใช้เกินวงเงินที่กำหนด ผู้มีรายได้น้อยเป็นผู้รับภาระค่าน้ำประปาทั้งหมด

โดยให้ผู้มีรายได้น้อยนำไปแบ่งค่าไฟฟ้าและใบแจ้งค่าน้ำประปาไปชำระที่ สำนักงานไฟฟ้านครหลวง สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานการประปานครหลวง และสำนักงาน การประปาส่วนภูมิภาค พร้อมทั้งแสดงบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยทุกสิ้นเดือนกิจการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค จะสูงบันทึกรายชื่อผู้มีรายได้น้อยที่ใช้ไฟฟ้า และน้ำประปาภายใต้วงเงินที่กำหนดให้กรมบัญชีกลาง เพื่อที่กรมบัญชีกลางจะนำเงินจากกองทุนประชาธิรัฐ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมมาจ่ายคืนผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในช่องกรະเปาเงินอิเล็กทรอนิกส์ ประมาณกลางเดือนของเดือนถัดไป ซึ่งผู้มีรายได้น้อยสามารถใช้สิทธิ์และบริการผ่านเครื่องรับบัตร สวัสดิการแห่งรัฐ (เครื่อง EDC) และพลิเคชันถุงเงินประชาธิรัฐ และถอนเงินสดจากเครื่องถอนเงินอัตโนมัติได้

งบประมาณ: ๒๗,๐๖๐ ล้านบาท โดยใช้เงินจากกองทุนประชาธิรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๔.๒ มาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในช่วงปลายปีให้แก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
วัตถุประสงค์: เพื่อสนับสนุนให้ผู้มีรายได้น้อยมีเงินในการซื้อสินค้าและบริการ

เพิ่มเติมในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นจำนวน ๕๐๐ บาทต่อคน (ได้รับครั้งเดียว) เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของ
ผู้มีรายได้น้อยในช่วงปลายปี ๒๕๖๑

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐจำนวน ๑๑,๔
ล้านคน และผ่านการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืนจำนวน ๓,๑
ล้านคน รวมทั้งหมดจำนวน ๑๔,๕ ล้านคน

การดำเนินการ: กรมบัญชีกลางจะนำเงินจากกองทุนประชาธิรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
และสังคม ใส่ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในช่องกระเป้าเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้มีรายได้น้อยสามารถใช้ซื้อสินค้าและ
บริการผ่านเครื่อง EDC และพลีเคชันถุงเงินประชาธิรัฐ และถอนเงินสดจากเครื่องถอนเงินอัตโนมัติได้

งบประมาณ: ๗,๒๕๐ ล้านบาท โดยใช้เงินจากกองทุนประชาธิรัฐเพื่อเศรษฐกิจ
ฐานรากและสังคม

๔.๓ มาตรการช่วยเหลือค่าเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับ
สุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

วัตถุประสงค์: เพื่อบรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล
และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย เป็นจำนวน ๑,๐๐๐
บาทต่อคน (ได้รับครั้งเดียว)

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และผ่าน
การลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน โดยมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีขึ้นไป
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ จำนวน ๒.๒ ล้านคน

การดำเนินการ: กรมบัญชีกลางจะนำเงินจากกองทุนประชาธิรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
และสังคม ใส่ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในช่องกระเป้าเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้มีรายได้น้อยสามารถใช้ซื้อสินค้าและ
บริการผ่านเครื่อง EDC และพลีเคชันถุงเงินประชาธิรัฐ และถอนเงินสดจากเครื่องถอนเงินอัตโนมัติได้

งบประมาณ: ๒,๒๐๐ ล้านบาท โดยใช้เงินจากกองทุนประชาธิรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
และสังคม

๔.๔ มาตรการช่วยเหลือค่าเช่าบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย

วัตถุประสงค์: เพื่อบรเทาภาระค่าเช่าที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย
เป็นจำนวน ๔๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และผ่าน
การลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติมภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน โดยมีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ และเช่าที่อยู่อาศัย โดยรวมถึงผู้สูงอายุที่ไม่มี
ที่อยู่อาศัยด้วย (ตามข้อมูลการลงทะเบียนของผู้มีรายได้น้อย) ซึ่ง ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มีจำนวน
๒.๒ แสนคน และทยอยเพิ่มเป็น ๒.๓ แสนคน ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๒

การดำเนินการ: กรมบัญชีกลางจะนำเงินจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก และสังคม ใส่ในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในช่องกระเป้าเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้มีรายได้น้อยสามารถใช้ซื้อสินค้าและบริการผ่านเครื่อง EDC และพลิกเซ็นถุงเงินประชารัฐ และถอนเงินสดจากเครื่องถอนเงินอัตโนมัติได้

งบประมาณ: ๕๒๐ ล้านบาท โดยใช้เงินจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก และสังคม

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้จัดทำรายละเอียดการดำเนินการภายใต้มาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. ผลกระทบ

มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมีผลกระทบ ดังนี้

๔.๑ ในเชิงเศรษฐกิจ มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จะเป็นการเพิ่มกำลังซื้อสินค้าและบริการของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในช่วงปลายปี ๒๕๖๑ และจะส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้น

๔.๒ ในเชิงสังคม ผู้มีรายได้น้อยจะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพที่จำเป็น ประกอบด้วย ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอยในช่วงปลายปี ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการดูแลสุขภาพ รวมถึงค่าเช่าที่อยู่อาศัย ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าว มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔.๓ รัฐบาลจะมีภาระงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓๗,๕๓๐ ล้านบาท

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ค่าใช้จ่าย ๓๗,๕๓๐ ล้านบาท มีแหล่งที่มาจากการเงินกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยเพิ่มเติมผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตามนี้ในข้อ ๔ โดยใช้เงินจากกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ตามนี้ในข้อ ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำรับเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ๙

สำนักนโยบายการออมและการลงทุน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๘๐๒๐ ต่อ ๓๖๘๘ พลเอก

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๘๘๘๗